

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100815

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прус Олена Валеріївна

2. Prus Olena V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-02-2022

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.600.054

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.47, 76.29.50.41

Тема дисертації:

1. Значення мікробної флори носо- та ротоглотки і імунної відповіді дітей в формуванні варіантів клінічного перебігу та результатів інфекційного мононуклеозу
2. The value of the microbial flora of the nasopharynx and oropharynx and the immune response of children in the formation of variants of the clinical course and the results of infectious mononucleosis

Реферат:

1. Мета дослідження: удосконалення раннього прогнозування варіантів клінічного перебігу та результатів інфекційного мононуклеозу у дітей на основі вивчення клінічних проявів хвороби, встановлення мікробного пейзажу слизової оболонки носо- та ротоглотки, а також реакції інтерлейкінів крові та імунного статусу хворих. Критеріями включення у дослідження були: вік від трьох років до дев'яти, середньої тяжкості або тяжкий перебіг інфекційного мононуклеозу, підписана інформована згода батьків або опікунів на участь у дослідженні. Критеріями виключення були: вроджені або набуті імунодефіцити, наявність аутоімунних захворювань, вживання імуномодулюючих, стероїдних засобів упродовж останнього місяця, наявність хронічної супутньої патології, яка могла вплинути на результати дослідження. Групи спостереження були рандомізовані та однорідні за віковими показниками та ступенем тяжкості ІМ. Клінічний матеріал було отримано у 184 дітей віком від 3 до 9 років. У 30 здорових дітей відповідного віку брали кров на імунологічне

дослідження за згодою батьків. Залежно від колонізації бактеріальною флорою носо- і ротоглотки формували групи спостереження: перша (31 дитина) – при бактеріологічному дослідженні мазків зі слизової носа та тканин мигдалин виявлений *Staphylococcus aureus*; друга (33 дитини) – *Streptococcus pyogenes* в поєднанні з *Staphylococcus aureus*; третя група (60 дитина) – *Streptococcus pyogenes*; четверта (29 дітей) – *E. Coli*; п'ята група (31 дитина) – *Streptococcus pyogenes* в поєднанні з *E. Coli*. У всіх дітей представлених груп зазначені мікроорганізми визначалися в концентраціях 10^{-3} – 10^{-7} ступеня. Практичній охороні здоров'я надано нові дані про особливості клінічного перебігу інфекційного мононуклеозу у дітей з колонізацією носо- і ротоглотки *Streptococcus pyogenes*, *Staphylococcus aureus*, *E.coli* в гострий період захворювання та в період реконвалесценції (8 – 14 день від госпіталізації), зміни лабораторних і імунних показників цих хворих в динаміці хвороби, що розширяє діапазон теоретичних знань лікаря практичної медицини, сприяє ранній діагностиці та обґрунтованому лікуванню таких хворих, скорочує дні госпіталізації та покращує якість життя дітей. Практичній охороні здоров'я надано об'єктивні критерії для прогнозування перебігу інфекційного мононуклеозу у дітей. Результати роботи розширили діапазон знань лікаря практичної медицини стосовно патогенезу патологічного процесу, порушень клітинної та гуморальної ланки імунної відповіді, цитокінового реагування при інфекційному мононуклеозі у дітей. Практичній медицині надано модель раннього прогнозування перебігу інфекційного мононуклеозу у дітей, на підставі якої в дебюті хвороби з урахуванням клініко-імунологічних даних можна з високою вірогідністю (80%) прогнозувати тяжкий варіант перебігу. Останнє дозволяє своєчасно визначати обсяг терапевтичної тактики. Виявлені особливості перебігу інфекційного мононуклеозу у дітей з різною бактеріальною колонізацією носо- і ротоглотки сприятимуть удосконаленню лікувально-діагностичного процесу в умовах стаціонарного лікування.

2. The objective of the study: to improve early prediction of clinical variants of infectious mononucleosis in children by studying the clinical manifestations of the disease, establishing a microbial landscape of the mucous membrane of the nasopharynx and oropharynx, as well as blood interleukins and immune status. Criteria for inclusion in the study were: age from three years to nine, moderate or severe infectious mononucleosis, signed informed consent of parents or guardians to participate in the study. Exclusion criteria were: congenital or acquired immunodeficiency, the presence of autoimmune diseases, the use of immunomodulatory, steroid drugs during the last month, the presence of chronic comorbidities that could affect the results of the study. The observation groups were randomized and homogeneous in terms of age and severity of IM. Clinical material was obtained in 184 children aged 3 to 9 years. Blood was taken from 30 healthy children of the appropriate age for immunological examination with the consent of the parents. Depending on the colonization by the bacterial flora of the nasopharynx and oropharynx, observation groups were formed: the first (31 children) – *Staphylococcus aureus* was detected by bacteriological examination of smears from the nasal mucosa and tonsil tissues; second (33 children) – *Streptococcus pyogenes* in combination with *Staphylococcus aureus*; third group (60 children) – *Streptococcus pyogenes*; fourth (29 children) – *E. Coli*; fifth group (31 children) – *Streptococcus pyogenes* in combination with *E. Coli*. In all children of these groups, these microorganisms were determined in concentrations of 10^{-3} – 10^{-7} degrees. Practical health care provided new data on the features of the clinical course of infectious mononucleosis in children with colonization of the nasopharynx and oropharynx *Streptococcus pyogenes*, *Staphylococcus aureus*, *E.coli* in the acute period of the disease and in the period of convalescence (8 – 14 days after hospitalization), changes in laboratory and immune indicators of these patients in the dynamics of the disease, which expands the range of theoretical knowledge of the practitioner, promotes early diagnosis and reasonable treatment of such patients, shortens hospitalization days and improves the quality of life of children. Practical health care provides objective criteria for predicting the course of infectious mononucleosis in children. The results of the work expanded the range of knowledge of the practitioner regarding the pathogenesis of the pathological process, disorders of the cellular and humoral link of the immune response, cytokine response in infectious mononucleosis in children. Practical medicine has a model of early prediction of infectious mononucleosis in children, on the basis of which in the onset of the disease, taking into account clinical and immunological data, it is possible with high probability (80%) to predict a severe course. The latter allows you to timely determine the scope of therapeutic tactics. The identified features of the course of infectious

mononucleosis in children with different bacterial colonization of the nasopharynx and oropharynx will help to improve the treatment and diagnostic process in inpatient treatment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузнецов Сергій Володимирович

2. Kuznietsov Serhii V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Усачова Олена Віталіївна

2. Usachova Olena V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ржевська Ольга Олександрівна

2. Rhzevska Olha O.

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішина Марина Митрофанівна

2. Mishyna Maryna M.

Кваліфікація: д. мед. н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрко Катерина Володимирівна
2. Yurko Kateryna V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Логвінова Ольга Леонідівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Логвінова Ольга Леонідівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.